

- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. dhr. drs. W. Koolmees
Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

KENMERK: B/21/13441/GM/TW/EM

DATUM: 19 april 2021

ONDERWERP: internetconsultatie wetsvoorstel Wijziging Pensioenwet, Wet
Verplichte beroepspensioenregeling en de Wet inkomstenbelasting 2021

Geachte heer Koolmees, beste Wouter,

Graag maken wij gebruik van de geboden gelegenheid om te reageren op de internetconsultatie zoals in de aanhef genoemd. Allereerst zijn we zeer content met het wetgevingstraject dat is ingezet. Daardoor kan het op 16 maart 2021 gepubliceerde plan van aanpak slagen. Prettig ook dat pensioenfondsen de mogelijkheid krijgen om af te wegen of tussentijdse afkoop van klein nettopensioen in het belang van de deelnemers is. We hebben dus veel waardering voor het doel van het wetsvoorstel: het wegnemen van knelpunten bij waardeoverdracht van klein ouderdomspensioen.

Tegelijkertijd brengen we in een aparte bijlage graag een aantal wetstechnische onderwerpen onder uw aandacht. We stellen voor om op ambtelijk niveau een apart overleg te organiseren om een tekstvoorstel van onze kant te verduidelijken.

Dat laat onverlet dat we zeer content zijn met de mogelijkheden om het plan van aanpak uit te voeren en daarmee de pensioenbestemming van kleine pensioenen te behouden.

Met vriendelijke groet,
[w.g.]

Edith Maat
Directeur

Bijlage: wetstechnische opmerkingen en tekstsuggestie

BIJLAGE WETTECHNISCHE OPMERKINGEN EN TEKSTSUGGESTIE

Het doel van deze bijlage is gericht op het voorkomen van belemmeringen in de uitvoering van de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling terwijl we content zijn met de inzet om de uitvoering van het plan van aanpak te bevorderen.

Pensioenbehoud is leidend uitgangspunt

Het behoud van pensioen, het voorkomen van afkoop en het beperken van uitvoeringskosten is bij het opstellen van deze reactie leidend.

Beëindiging deelneming moet ruimer worden gezien dan de consultatietekst als uitgangspunt neemt

De Pensioenwet (Pw) en de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) zijn in de definities helder over wat een beëindiging van de deelneming inhoudt:

Artikel 1. Definities [...]

beëindiging van de deelneming: het beëindigen van de pensioenverwerving op basis van een pensioenovereenkomst anders dan door:

- a. het overlijden van de deelnemer; of*
- b. het ingaan van het ouderdomspensioen;*

De Pensioenwet is ook duidelijk wanneer er sprake van een gewezen deelnemer: *gewezen deelnemer: de werknemer of gewezen werknemer door wie op grond van een pensioenovereenkomst geen pensioen meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak heeft behouden jegens een pensioenuitvoerder;*

Dit betekent bijvoorbeeld in de praktijk dat geen (onnodige) start- en beëindigingsinformatie wordt verstuurd bij fusie, overname en doorstart van een onderneming als de deelneming in de pensioenregeling – op basis van dezelfde pensioenovereenkomst – wordt voortgezet.

Onze oproep: kies voor eenvoud en houd de wetssystematiek in stand

De tekst in de consultatieversie leidt tot verwarring door het volgende:

- het begrip ‘beëindiging van de deelneming’ kan betekenen ‘einde van de deelneming in de regeling van de pensioenuitvoerder’ of ‘einde van deelname aan de pensioenregeling’; en

- de begrippen ‘de overdragende pensioenuitvoerder’ en ‘de ontvangende pensioenuitvoerder’ duiden op een situatie van twee pensioenuitvoerders.

We begrijpen dat in het kader van toeslagverlening nog wel eens een beperkte lezing wordt gegeven aan bovenstaande begrippen. Een (te) strikte lezing gaat echter steeds meer wringen. Ondanks dat we content zijn met de geboden mogelijkheid om het plan van aanpak voor automatische waardeoverdracht klein pensioen uit te voeren leidt een dergelijk strikte lezing tot meer aandachtspunten voor overige beëindigingen van de deelneming.

We doen daarom een tekstvoorstel dat past bij de doelstelling om automatische waardeoverdracht in geval van klein ouderdomspensioen mogelijk te maken en mogelijke problemen bij de toepassing van de begrippen op andere onderdelen te voorkomen. Dat zou ook gevolgen moeten hebben voor de opgestelde Memorie van Toelichting. Die toelichting zou duidelijk moeten maken dat een goede wetstoepassing zich niet verhoudt tot een te beperkte lezing.

Tekstvoorstel Pensioenfederatie Artikel 70a Pw (81a Wvb), hierna: ‘tekstvoorstel’

(aan het eind van deze brief is de tekst ter informatie in “track changes” opgenomen).

1. De pensioenuitvoerder heeft het recht om de overdrachtswaarde van de opgebouwde pensioenaanspraken over te dragen indien:

a. op basis van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen op het moment van:

- beëindiging van de deelneming; of
- beëindiging van de verwerving

de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum minder zal bedragen dan het op basis van artikel 66 bepaalde bedrag;

b. de pensioenuitvoerder bij de toepassing van dit lid niet een lager maximum hanteert dan het in onderdeel a bedoelde bedrag;

c. de opgebouwde aanspraak geen nettopensioen betreft;

d. de waardeoverdracht ertoe strekt pensioenaanspraken te verwerven bij de pensioenuitvoerder of de beroepspensioenregeling waar de aanspraakgerechtigde als deelnemer pensioen verwerft; en

- e. er geen sprake is van een pensioenaanspraak bij een verzekeraar in de vorm van een vastgestelde uitkering vanaf de pensioendatum.
2. De overdrachtswaarde wordt aangewend ter verwerving van pensioenaanspraken voor de deelnemer.
3. De pensioenuitvoerder die de overdrachtswaarde voor pensioen aanwendt, waarborgt dat de actuariële waarde van de door de deelnemer te verwerven pensioenaanspraken ten minste gelijk is aan de op dezelfde grondslagen berekende waarde van de over te dragen pensioenaanspraken.
4. In het kader van de waardeoverdracht worden geen kosten in rekening gebracht bij de gewezen deelnemer.
5. Elk beding strijdig met dit artikel is nietig.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over dit artikel, onder meer over de berekening van de overdrachtswaarde.

Dit tekstvoorstel voorkomt dat – naar ons inzicht onnodig en ongewenst – wordt gecodificeerd dat in veel andere situaties ‘geen sprake is van beëindiging van deelneming’. Als u dit tekstvoorstel overneemt is aanpassing van artikel 66 Pw en 78 Wvb niet nodig. Verduidelijking in de Memorie van Toelichting dat het begrip ‘einde deelneming’ niet strikt moet worden opgevat is wel nodig en vanuit deelnemersperspectief gewenst.

We illustreren de verwachte uitvoeringsproblemen met een aantal voorbeelden

De vastlegging van de te strikte interpretatie doorkruist de bestaande systematiek. Ons tekstvoorstel sluit aan bij de in 2007 ingevoerde systematiek. De wetgever vond bij de behandeling van de Pensioenwet een aantal onderwerpen van belang die een strikte interpretatie – onbedoeld – onmogelijk maakt. We noemen een aantal voorbeelden ter illustratie.

Recht op uitruil moet mogelijk blijven en beëindigingsinformatie moet worden verstrekt

Indien de pensioenovereenkomst voorziet in een partnerpensioen op risicobasis behoudt de deelnemer, die na beëindiging van de deelneming recht heeft op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet gedurende de periode dat hij de

uitkering ontvangt, aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van zijn partner.¹

Indien een pensioenovereenkomst voorziet in een ouderdompensioen, biedt de pensioenuitvoerder de deelnemer bij beëindiging van de deelneming en in het laatste jaar voor ingang van het ouderdompensioen standaard uitruil in partnerpensioen aan.²

Bij beëindiging van de deelneming verstrekt de pensioenuitvoerder onder meer:

- a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken;
- b. informatie over toeslagverlening; en
- c. specifieke informatie die in het kader van de beëindiging relevant is.³

Als het begrip beëindiging te beperkt wordt gelezen wordt – onbedoeld – het recht op uitruil en informatie beperkt, terwijl het risicopartnerpensioen door de beëindiging van de verwerving wel vervalt. Ons tekstvoorstel voorkomt dat pensioenfondsen de striktere uitleg van beëindiging van de deelneming moeten gaan hanteren. Dat is in het belang van de deelnemer.

Waar het einde dienstbetrekking relevant is, benoemt de wet dit al

De wet benoemt in de eisen rond de uitvoeringsovereenkomst en de vrijwillige voortzetting expliciet het vereiste van ‘einde dienstbetrekking’ waar het relevant is.⁴ De wet benoemt ook de voorwaarde van individuele beëindiging waarin de wet specifiek beoogt te zijn voor bijvoorbeeld de mogelijkheid van vrijwillige voortzetting.⁵

De vastlegging van de te strikte interpretatie doorkruist de bestaande systematiek. Het tekstvoorstel sluit aan bij de in 2007 ingevoerde systematiek.

---

¹ Artikel 61 lid 1, sub a Pw.

² Artikel 61 lid 2 Pw.

³ Artikel 39 lid 1 Pw.

⁴ Artikel 25 lid 2 onder d Pw en artikel 54 Pw.

⁵ Artikel 54 Pw.

Waar collectieve beëindiging relevant is, benoemt de wet dit ook

De wet benoemt als een collectieve waardeoverdracht mogelijk moet zijn dat er ook sprake moet zijn van een beëindiging van een uitvoeringsovereenkomst.⁶

Waar individuele en collectieve beëindiging relevant zijn, benoemt de wet dit
De wet benoemt de plicht tot overdracht naar de Europese Gemeenschappen en instelling bij twee beëindigingsmomenten.⁷

De vastlegging van de te strikte interpretatie stemt niet overeen met de wettelijke systematiek. Het tekstvoorstel voorkomt tegenstrijdigheid binnen de wet.

Handhaven van bestaande tekst hoeft niet tot wijziging van artikel 66 te leiden

Op het moment dat het wetsvoorstel ons tekstvoorstel bevat betekent dit dat voor de pensioensector en de praktijk helder is wat met ‘beëindiging’ wordt bedoeld. De teksten in artikel 66 Pensioenwet en 78 Wet verplichte beroepspensioenregeling behoeven dan geen aandacht meer.

Verval van heel kleine aanspraken (kleiner dan € 2)?

Een van de doelstellingen van het eerdere wetgevingstraject is om voor de hele kleine aanspraken standaard te bepalen dat deze vervallen. De Pensioenfederatie voorziet in de door ons voorgestane uitleg geen vragen. In het geval de wetgever de te strikte interpretatie doorvoert leidt dit echter tot twijfel over het automatische verval van deze hele kleine aanspraken als deze niet zouden volgen uit ‘een baanwissel’. Ook de artikelen 55 lid 6 Pw en 66 lid Wvb zouden dan moeten worden aangepast om die twijfel weg te nemen.

Ons voorstel is om de strikte interpretatie niet vast te leggen wat betekent dat noch voor de hele kleine pensioenen noch voor de diverse uitruilmogelijkheden na einde deelneming aanvullende regelgeving nodig is.

Tot slot zou de Memorie van Toelichting ons inziens consequenter moeten spreken over ‘deelnemer’ en ‘gewezen deelnemer’ waar die begrippen zijn beoogd. We zien teksten als ‘oud-werknemers’ en ‘aanspraakgerechtigde’ in

---

⁶ Artikel 83 lid 1 onder a Pw.

⁷ Artikel 86 Pw.

- B/21/13441/GM/TW, pagina 7 van 9

de tekst terwijl daar de keuze voor 'gewezen deelnemer' en/of 'deelnemer' soms is beoogd. In onderdeel D (i) past in de 5^e regel beter 'reden' en (ii) in de 9^e regel 'situatie waarin'.

Tekst internetconsultatie vergeleken met tekstvoorstel Pensioenfederatie

Artikel 70a. Recht op waardeoverdracht klein ouderdomspensioen

1. De pensioenuitvoerder heeft het recht om ~~na beëindiging van de deelneming~~ de overdrachtswaarde van de **opgebouwde** pensioenaanspraken ~~van een gewezen deelnemer~~ over te dragen indien:

a. op basis van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen **op het moment van:**

- **beëindiging van de deelneming; of**
- **beëindiging van de verwerving**

de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum minder zal bedragen dan het op basis van artikel 66 bepaalde bedrag;

b. de pensioenuitvoerder bij de toepassing van dit lid niet een lager maximum hanteert dan het in onderdeel a bedoelde bedrag;

c. de opgebouwde aanspraak geen nettopensioen betreft; ~~en~~

d. de waardeoverdracht ertoe strekt ~~het de gewezen deelnemer mogelijk te maken~~ pensioenaanspraken te verwerven bij de ~~ontvangende~~ pensioenuitvoerder ~~van de nieuwe werkgever~~ of de beroepspensioenregeling;

~~2. Indien er geen sprake is van beëindiging van de deelneming, heeft de pensioenuitvoerder het recht de overdrachtswaarde van de pensioenaanspraken van de aanspraakgerechtigde over te dragen indien:~~

~~a. er geen sprake meer is van verwerving van pensioenaanspraken bij de pensioenuitvoerder;~~

~~b. wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, b en c;~~

~~c. de waardeoverdracht ertoe strekt pensioenaanspraken te verwerven bij de ontvangende pensioenuitvoerder waarbij **waar** de aanspraakgerechtigde als deelnemer pensioen verwerft; en~~

~~d. er geen sprake is van een pensioenaanspraak bij een verzekeraar in de vorm van een vastgestelde uitkering vanaf de pensioendatum.~~

~~3. De ontvangende pensioenuitvoerder is verplicht de overdrachtswaarde ~~aan te wenden~~ **wordt aangewend** ter verwerving van pensioenaanspraken voor de deelnemer.~~

4.3. De ~~ontvangende~~ pensioenuitvoerder **die de overdrachtswaarde voor pensioen aanwendt**, waarborgt dat de actuariële waarde van de door de deelnemer te verwerven pensioenaanspraken ten minste gelijk is aan de op

dezelfde grondslagen berekende waarde van de over te dragen pensioenaanspraken.

~~5. De overdragende en ontvangende pensioenuitvoerder brengen in~~ **4. In** het kader van de waardeoverdracht **worden** geen kosten in rekening **gebracht** bij de gewezen deelnemer.

~~6~~**5.** Elk beding strijdig met dit artikel is nietig.

~~7~~**6.** Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over dit artikel onder meer over de berekening van de overdrachtswaarde.